

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Kedves Megyenapi, Vármegye napi Ünneplők!

A Nógrád Megyei Közgyűlés nevében tiszteletteljes szeretettel Üdvözlöm a megyenap, a vármegye nap minden kedves résztvevőjét.

Megkülönböztetett tisztelettel köszöntöm országgyűlési képviselő urakat, főispán urat, a megyei közgyűlés tagjait és alelnökeket, megyénk díszpolgárait, polgármester-, és képviselő asszonyokat, urakat, megyei és járási előljárókat, hivatalok és intézmények képviselőit, a rendvédelmi szervek vezetőit.

Isten hozta kedves vendégeinket, kik közélről-távolról, esetleg történelmi Nógrádunk mai határon túli oldaláról érkeztek.

Örömmel Üdvözlöm, az ez alkalomból hazalátogató elszármazottakat.

Külön köszönettel fordulok a házigazda település közösségéhez, vezetéséhez, polgármesteréhez, kik lehetővé tették számunkra, hogy itt, megyénk, vármegyénk névadó településén, a gyönyörű és múltját, hagyományait féltő gondoskodással őrző, egyre szépülő Nógrád községben ünnepelhetjük szeretett megyénket, vármegyénket.

Kedves Barátaim!

Igazán felemelően jó érzés nekünk, nógrádiaknak itt Nógrádon összeseregleni. Ezer éves múltunkat, ezer éves nógrádi önmagunkat ünnepelni. Valahogy, sorsszerűnek érzem, hogy 2022-re éppen Nógrád községre esett a választás megyenapunkat, vármegye napunkat megünnepelni.

Különös fényt ad összejövetelünknek a helyszín aktualitása. Több okból is. Hiszen, első nagy királyunk a keresztény államalapítás közigazgatási rendszerének megalkotásakor ezt a várat, ezt a települést választotta s tartotta alkalmasnak egy vármegye központjának egyben névadójának szerepére.

Igen, ezen, az egykor István király által városi rangra emelt településen már ezer éves megyénket ünnepelhetjük úgy, hogy idén visszakapta közigazgatási rendszerünk alappillérének régi, 950 évig használt eredeti nevét: vármegye.

Nos, ezért használtam eddig mindkét megnevezést, hogy azonosítsam az azonosságot: hogy Nógrád megye bizony nem más, mint az ezer éves történelmi Nógrád vármegye. S, a megyenap is az egész Nógrád vármegye ünnepnapja. Csak a történelmi hűség kedvéért: az államalapítástól kezdve egészen 1949-ig

vármegye volt a közigazgatási beosztás elnevezése. Ám, a minden hagyomány eltörlésére szakosodott kommunista hatalom nem tűrhette a régi, jól bevált elnevezést, így rövidült a név megyére.

Idén, tulajdonképpen nem történt semmi különös, csak visszakapta eredeti elnevezését. S, reméljük, hogy ezzel együtt fokozatosan visszakapja régi rangját is. Jó példát szolgáltatva a megőrizve megújulás lehetőségére.

Nomen est omen. A község neve mégis csak az ősi, talán bolgár, talán szláv Novigrád, az-az Újvár elnevezést hordozza. Legyen hát ez a név és a hely a megújulás szimbóluma. Mint ahogyan a vár és a település elmúlt ezer éve is a legnagyobb magyar küldetés, a megmaradás beteljesítésének jelképe. Dúlta, ostromolta Nógrádot huszita sereg, török, német, kuruc, labanc, s mégis megmaradt. „Megtépve bár, de törve nem”. S, szerintem nem csak megmaradt, de újra szép jövő előtt áll.

Tisztelt Egybegyültek!

Bizony, még mindig rengeteg híja van annak, hogy megfeleljünk, hogy megfelelhessünk mindannyiunk büszkeségének, a nagy palóc írónak, Mikszáthnak az ő szeretett népét illető megszólításának. Mely így hangzott: „Boldog Nógrád Vármegyeiek!”.

Ugyan, mi hiányzik ma e három szavas megszólítás igazának beteljesítéséhez? Nos, vegyük sorba: Nógrád? Az meg van. Vármegye? Az is. Akkor már csak egy maradt a **BOLDOGSÁG!**

A boldogság, amire mindannyian törekszünk, bár mindenkinek mást-mást jelent. Mégis, kell lennie egy közös minimumnak, aminek megléte minden nógrádinak örömet, jóérzést, egyfajta lokálpatrióta büszkeséget jelenthet. És, most nem csak, vagy nem elsősorban az anyagiakra gondolok.

Viszonylag gyakran járok Erdélybe. Most nyáron is voltam. Van választott székelyföldi testvérmegyénk is. A székelyek közt járva – főleg a falvakban – gyakran vesz rajtam erőt egy érzés: ezek olyanok, mint mi. A székely, mint a palóc. Aztán, meg nemrég kezembe akadt egy új tanulmány, amely a tudományosság igényével próbálta alátámasztani a székelyek és palócok számtalan közös vonásának esetleges okait. Így, csak erősödött bennem az érzés, és megpróbáltam saját kútfőből számba venni a két magyar népcsoport közötti – legalább is számomra – feltűnő hasonlóságait. Az alábbiakra jutottam:

- Keresztény hitünk megvallása és gyakorlása, a szakralitás iránti népi igény. Bármilyen ellenszélbe is.

- A szülőföld feltétlen szeretete Tamási Áron-i és Mikszáth Kálmán-i mélységekben és magasságokban.
- A természettel együtt élni tudás képessége és szeretete.
- A család feltétlen elsősége minden más közösség előtt, vagy közösséggel szemben.
- A hagyományok ápolása helyett, azok éltetése.
- Az ünnepek, a szokások megtartása és betartása.
- Az öntevékeny szorgalom, a „magad uram, ha szolgád nincs” dolgos hozzá állás.
- Az anyanyelv – benne a dialektus – büszke vállalása.
- A közösségi érzés-, és élmény, a kaláka megmaradása.

Ha meglátásaim nagyjából helytállóak, akkor már csak azt kívánhatom, hogy a megújulásunk, szellemi gyarapodásunk, önmenedzselésünk is érjen el arra a jól megérdemelt szintre, ami minket megillet: Mi sem vagyunk senkinél hátrébb valók! Ezer éves kultúránk verejtékkal és vérrel őrzött szabadságunk, magyarságunk megszolgált és kiérdemelte a Mikszáth által megfogalmazott „Boldog Nógrád Vármegyeik” titulust.

Tisztelt Ünneplők!

Mint mindannyian tudjuk, hogy vármegyénk történelme nem kedvezett a gazdasági felemelkedésnek. A jelen problémái is lépten-nyomon emlékeztetnek rá – gondoljunk csak a közlekedés nehézségeire – , hogy Nógrádot ketté vágta Trianon. Elvitte a gazdasági- és a humántőke jó részét. Egykori rendezett tanácsú városunk, Losonc a pezsgő gazdasági-, kulturális-, művészeti életével együtt átkerült a túlsó partra, akárcsak a losonci, füleki, gácsi járások. Balassagyarmat majd Salgótarján az abszolút országperemre szorulva, szinte légüres térben lett megyeszékhely. Mostanra értük el azt az állapotot, hogy e két városunk egészséges feladatmegosztással, közös akarattal élére tud állni a maradék megye felemelkedésének.

Mert igen is van jövőnk. Mert van mire és még mindig van kikre támaszkodnunk. És most már a felzárkóztatásban valóban mi következünk. A központi költségvetés támogatásának és az Európai unióból nekünk járó milliárdok szétosztásánál már nem kerülhetnek elénk az eddig már sikeresen fejlesztett Debrecenek és Kecskemétek.

A megyei önkormányzatok talán legmeghatározóbb, a kormány által ránk ruházott feladatköre, a megyék területfejlesztési feladatainak tervezése és végrehajtása. Ezekhez szerencsére jelentős anyagi források társulnak. Ezek a közismert „TOP” révén érkeznek meg megyénkbe, városainkba, falvainkba. Segítségükkel tudjuk települési létfeltételeinket jobbá tenni. Jártunkban-

keltünkben minden településen láthatjuk e fejlesztések eredményeit. A megújult középületeket, a kicsinosított és jól felszerelt orvosi rendelőket, szociális intézményeket, bölcsődéket, óvodákat, közttereinket. Épülnek a településeket a munkahelyekkel összekötő kerékpárutak, jönnek a befektetők a kialakított ipari területekre, folyamatosak a turisztikai beruházások.

A számok nyelvéhez folyamodva, talán jobban érzékelhető a fejlesztési források súlya, jelentősége. A 2014-2020 támogatási időszakot 50 milliárd forint megyei keretösszeggel kezdtük, ez mostanra 67 milliárd fölé emelkedett, megítélt támogatás formájában. A 2021-2027 európai támogatási ciklust, 65 milliárd forint megyei kerettel indítottuk, és biztos, hogy nem ez a végállomás.

S, hogy ne tűnjék termelési értekezlet szöveges beszámolójának beszédem ezen része, hát rögtön határozzuk is meg nagyobb ívű, de reálisnak tűnő céljainkat.

Nógrád megye fejlesztésének általános célja, 2030-ra Nógrád megye hazánk legzöldebb térségévé váljon, beleértve a fenntarthatóságot, az egészséget, a tudást, a friss szellemiséget is, Nógrád legyen az ország azon megyéje ahová érdemes megszületni, vagy beköltözni, ahol lehet tanulni, vállalkozni, pihenni, lakni, és érdemes megőregedni is.

Igen, tudom, sokan felkapják a fejüket az elhangzottak között szereplő tanulni szó hallatán. Bizony, közös szégyenünk, hogy még mindig nincs Nógrádban egyetemi oktatás. Pedig jól tudjuk, jövőnk helyben elképzelhetetlen hosszabb távon több tudomány területre is kiterjedő egyetemi képzés nélkül. Csak a helyben tanulástól, s az igényes munkahelyek meglététől várható az elvándorlás megszűnése, de legalább mérséklése, illetve a tanulni ideérkezők jelenthetik a megye öregedő félen lévő korfájának lombosodását.

Lehetőségeink határain belül most is mindent megteszünk az egyetemi képzés jelentős mértékű meghonosítása végett. S, ha lehet, valamilyen országhatártalan szisztémával. Hogy vidékünket az ország periferiájáról egy térségi központtá emeljük. Ennek a szándékunknak megfelelően, most éppen a Testnevelési Egyetem rektorát hoztuk össze a testvérmegyei beszercebányai Bél Mátyás Egyetem küldöttségével. Tettük ezt annak érdekében, hogy az együttműködés gyümölcse Nógrád megyei közös képzés indítása lehessen. Alig várom, hogy végre e területen is komoly előre lépésről számolhassak be.

Szeretett megyénk nem szigetként létezik kis hazánkban. Nekünk is öröm az országos siker, a nagy beruházások, a folyamatos infrastruktúra fejlesztések. És minket is sújt a covid mellett, most már a szomszédban dúló háború, az igaztalan brüsszeli pénz visszatartás. Mi is hol értetlenül, hol felháborodva

fogadjuk a világ nyugati felén médiaerőszakkal is terjesztett beteges másságkultuszt a devianciák intézményesített csúcsra járatását. A már szinte meghirdetett keresztényellenességet, a nemzetek és nemzeti értékek devalválását, a család relativizálását, s az egyén önazonosságának megkérdőjelezését.

Ugyanakkor ezeknek az önsorsrontó, közösségbomlasztó, hovatovább nemzetvesztő eszmei áramlatoknak, vagy mondhatnám inkább, hogy önző gazdasági érdekből erőltetett ember és emberiség ellenes divat örületnek, izmusokba hajló, erőszakos ideológiai viselkedési mániáknak, a vidéki magyar emberek veleszületett bölcsességével ellenálunk.

Mi nem tekintjük a két nagy szláv testvérnép közötti háborút magunkénak. De magunkénak tekintjük a magyarság kárpátaljai részét is. Mi nem támogatunk fegyverrel senkit, mi a békét óhajtjuk, s a rászorulókat támogatjuk. Személyes tapasztalataim alapján mondhatom, hogy kis lélekszámú megyénk lakói, nagy lélekkel támogatják az ukrainai menekülteket, a kárpátaljai magyarokat és nem magyarokat. Miközben a mi fiaink is ott vannak a déli határnál az első határvadász alakulatokban. És megvédik hazánkat az illegális migrációtól. Mert, mi tudunk és akarunk is különbséget tenni menekült és gazdasági kalandor között. Mi megtudjuk különböztetni a négy gyermekes édesanyát a katonai alakzatban közlekedő huszonéves fiatalok csoportjaitól.

A háborúval együtt jár a gazdasági válság. Főleg ha egy közösség vezetői még gerjesztik is azt. Mint ahogyan az EU teszi, talán egy másik, nálánál is erősebb és önzőbb nagyhatalom utasításának megfelelően.

Tudjuk, hogy a gazdaság alapja a tudás mellett az energia. Nos, az előbbit nem tudják tőlünk elvenni. Ám, az energiával más a helyzet. Az nekünk sincs sok, még nem lép üzembe Paks II. (és milyen sokan próbálják azt is akadályozni, nyugati álbarátaink, és honi tettestársaik. Más szóval, gazdasági hazaárulók).

Energiaválságos időkben igen könnyen felértékelődhet megyénk. Sokszor említettem már örömmel, hogy a miénk a legerdősültebb megye. Az erdőt meg fák alkotják. Szakszerű erdőgazdálkodással a jövő veszélyeztetése nélkül is jut minden szükséges helyre tűzifa. A volt Kelet-nógrádi iparmedencében meg van sok szénbánya. Igaz, nem működnek. Most. De, szükség esetén újra nyithatók. Ma már a lignit és a barnaszén kitermelése is lehet versenyképes az energiapiacra, és a technológiák is egyre környezetkímélőbbek. Lehet itt még szénrenewánsz, abból meg fakadhat egy nógrádi reneszánsz.

Persze, tudom, nem az ipartörténeti múlt életre keltése jövőnk alapja. A környezetkímélő nagyberuházásoknak, már megágyaztunk. Az ágybetéteket úgy hívják, hogy 4 sávós 21-es és M2-es. Most, a határon áthaladó vasúti fejlesztésnek kell sorra kerülnie.

Minden siker legfontosabb alapja az emberi tényező. Azok pedig itt, mi vagyunk. Mi pedig nem hagyhatjuk, hogy helyettünk, nekünk, mások építsenek új világot. Az úgy nevezett „szép új világot” látjuk. Nem kérünk belőle. Mert nem szép, mert nem új és nem nekünk való. Hisz, hogyan lehetne szép az a világ, amelyben börtönbe vetik a katolikusnak mondott Írországból a tanárt, mert nemet váltó fiú tanítványát nem hajlandó nőnemű titulussal illetni. És, hogyan lehetne szép az az új világ, ahol gyermekkorom embert formáló, jellemet nemesítő ifjúsági regényét Winnetout kitiltják a könyvtárból, könyvesboltból. És, hogyan lehetne új az a világ, amelyben egyfajta diktatúra mondja meg, hogy mi a politikai korrekt, hogy kiket kell követnem, kiket választanom, kiket jónak látnom, hova-tovább, hogy kit kell szeretnem, utálnom. És, hogyan lehetne új az a világ, ahol származási alapon tiltanak és üldöznek sportolókat, művészeket, tudósokat. És, hogyan lehetne már ez a világ a miénk? Ugyan már!

Mi maradjunk inkább a normalitás, az emberség, az emberiség, a magyarság, a nógrádiság mezején. Lehet, hogy pillanatnyilag ezen a mezőn nem olyan selymes a fű, de én biztos vagyok benne, hogy lesz jövőre is, meg az után is.

Katonakorom egyik legfontosabb regénye volt Eric Knight: Légy hű magadhoz című műve.

Ezzel az óhajjal búcsúzom most önöktől, s mondom minden nógrádinak:

Légy hű magadhoz!

És gyorsan hozzáteszem, hogy akkor hű leszel családotodhoz, hazádhoz, nemzetedhez. És elnézést a tegezésért, de a regény cím így kívánta.

Isten áldja Önöket! Isten áldja Nógrádot, a falut is, a vármegyét is!